p. Ciołkosz

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 27 IX, 1941

WEICHSELSENDER /po rosyjsku/
Radio londyńskie stwierdza, że wzięcie Kijowa jest wielkim niebezpieczeństwem dla Krymu, Donbasu i Kaukazu./ 26 IX, g.15.15/

WEICHSELSENDER /po ukraińsku/
Nadeszła godzina wyzwolenia, armja niemiecka rozgromiła waszych ciemiężców. Hitler i jego armja są waszymi oswobodzicielami. Walczcie z terrorem moskiewskim. / 26 IX, g.11.15/

DEUTSCHLANDSENDER /po niemiecku/
Poraz drugi w Pałacu St. James zebrało się kilku starszawych panów, króli bez państw, premierów bez władzy, a wszyscy bez żadnych zleceń od ich narodów. Fakt, że Majski był osobą centralną wskazuje jak w przyszłości ma wyglądać współpraca międzynarodowa. Przedstawiciel bolszewizmu, który przez 24 lata wymordował miljony ludzi, mówi o ideałach wolności i niepodległości narodów./ 25 IX, g.11.30/

PARYŻ /po francusku/
Komentując wczorajsze zebranie konferencji międzysojuszniczej BBC ogłosiła, że wszystkie rządy sprzymierzone, łącznie z Sowietami, nie będą żadnemu krajowi narzucać innego rządu, jak z własnego wyboru. Ta obietnica niewątpliwie szczególnie uraduje Hindusów, Egipcjan, Persów i wszystkie ludy, cierpiące pod tyranją WBrytanji./ 25 IX, g.11.45

HILVERSUN /po holendersku/
"Niemcy muszą wygrać nietylko wojnę, lecz i pokój. Hitler zaatakował Rosję w podwójnym celu: zniszczenia ZSRR i pozyskania jako sprzymierzeńca Rosji powstałej na gruzach ZSRR. Niewątpliwie będzie on mógł przywrócić niepodległość państw bałtyckich, lecz czy będzie zdolny do dania niepodległości Ukrainie? Nie trzeba zapominać, że Hitler mając Ukrainę, będzie panem Rosji. Niemcy będą musiały również oswobodzić Gruzję, która zawsze opierała się komunizmowi. Zwycięstwo Sowietów oznaczałoby chaos w Europie. Niemcy chcą podzielić z Rosją Pokój Germański". Podzielamy większość tych poglądów, które wypowiedziane były w sierpniowym numerze angielskiego czasopisma Nineteenth Century./25 IX, g.18.00/

PRAGA / po czesku/
Vecerni Ceske Slovo stwierdza, że emigranci czescy w Londy nie usiłowali wywołać zamieszki przeciw państwom Osi, lecz naród czeski odrzuca podszepty emigrantów londyńskich i ich żydowskich chlebodawców, gdyż ma nietylko wielką przeszłość, ale i przyszłość.- Narodni Stred wskazuje, że przemówienie von Fouseka, przywódcy partji narodowo społecznej wykazuje jasno różnicę między prezydentem Hachą a tymi, którzy uciekli z kraju a teraz probują zakłócać jego spokój. Prazsky List ogłasza list robotnika do emigrantów w Londynie, który podkreśla, że robotnikowi czeskiemu dał pracę Adolf Hitler , a nie król angielski.- Prasa podkreśla, że tchórze , którzy opuścili naród czeski w godzinie jego najcięższej próby stracili na zawsze prawo przemawiania w jego imieniu. / 25 IX, g.5.45/

PRAGA /po hiszpańsku/
Kościół Anglikański staje się komunistycznym; dygnitarze Kościoła ogłaszają czerwoną armję za Krzyżowców, zaś wczoraj Episkopat Brytyjski wystosował posłanie pełne pochwał dla "świętych ludzi", którzy podjęli obronę chrześcijaństwa./ 25 IX , g.21.30/

BRATISLAVA /po słowacku/
Rada Ministrów uchwaliła projekt ustawy, przewidujący karę śmierci lub więzienia od lat 2 do 30 za akty sabotażu, lub podobne. / 25 IX, g.21.00/

BUDAPESZT /po węgiersku/
Koźma , wysoki komisarz Karpatalji, przemawiając do prasy węgierskiej i rusińskiej w pierwszą rocznicę rozpoczęcia swej działalności podkreślił, że rozwiązano problemaly polityczne; konsolidacja postępuje; prowincja nie ma szczególnych problemów w dziedzinie polityki zagranicznej; problemy rosyjski i ukraiński już nie istnieją; najważniejszym zadaniem jest poprawa aprowizacji/ 25 IX, g. 20.40/

BELGRAD/ po rosyjsku/
Życie w Żytomierzu płynie normalnie, urodzaje na Ukrainie są bardzo dobre. Z terytorjów dawnej Polski bolszewicy wywieźli na Sybir chłopów ukraińskich, natomiast zostało wielu urzędników sowieckich, gdyż bolszewicy nie chcieli ich wpuszczać z powrotem poza dawną granicę polsko-sowiecką z obawy by nie powiedzieli prawdy o krajach, które propaganda sowiecka opisywała , jako pełne nędzy i zacofania / 26 IX, g.16.15/

BUKARESZT /po rumuńsku/
Redaktor dyplomatyczny agencji Stefani oświadczył, że Konferencję Sojuszników w Londynie należałoby nazwać zgromadzeniem ofiar Anglji./25 IX, g.19.00/

LAHTI /po rosyjsku/
Woroszyłow wyjechał na Konferencję do Moskwy, uciekając od swej armji, która się rozpada . Sytuacja Sowietów jest beznadziejna Czwarta część przemysłu jest zniszczona, lub w ręku Niemców. Anglicy przysłali sto samolotów, czyli tyle, ile Sowiety tracą dziennie. Bolszewicy pod Leningradem zakładają miny na tyłach wojsk walczących, które wskutek tego nie mogą się cofać/ 26 IX, 17.15/

ZEESEN /po ukraińsku/
Radio londyńskie podkreśla, że strata Kijowa jest wielkim ciosem.- Prasa anglo-amerykańska zdradza wielkie zaniepokojenie sytuacją w Sowietach. Delegaci na konferencję w Moskwie wobec nalotów będą musieli kryć się w piwnicach.- Ostrzeżenie partyzantów. Nie niszczyć zboża./ 26 IX, g.18.15/

"STARA GWARDJA"/ po rosyjsku/
"Retransmisja" z Leningradu:zniszczenie, fatalna sytuacja, ogłoszony był strajk generalny, lecz NKWD zmusił robotników do pracy przywiązując ich do warsztatów.- "Retransmisja" z Charkowa:tłumy uciekinierów, robotnikom nie wolno opuszczać miasta, naloty niemieckie, rezerwistów wysyła się na front bez broni. / 26 IX, g.18.30/

RZYM /po włosku/
Tribune de Lausanne ostro krytykuje apologję ustroju sowieckiego, dokonaną przez Majskiego i stwierdza, że Rosja pogwałciła wszystkie prawa ludu, oraz przypomina zdradziecki atak Rosji na Polskę w 1939. / 25 IX, g. 16.00/

RZYM /po hiszpańsku/
Są dziś dwie Europy: Europa młodych narodów, wykuwających swą przyszłość i Europa widm przeszłości, zebranych obecnie w Londynie. Nie warto czasu poświęcać tej Konferencji z udziałem śmiesznych przedstawicieli , upadłych narodów, jak Polski, rozmyślających jak odzyskać okręgi, zabrane przez Sowiety, lub Holandji, myślących jak restaurować Dom Orański, lub wreszcie jak Majski, mówiący o niemieszaniu się w sprawy innych narodów i zapominający o napadach Rosji na Polskę, Finlandję i innych/ 25 IX, g.23.30/

RZYM /po rosyjsku/
Wavell proponuje wysyłanie materjałów wojennych nie do Ros lecz dla oddziałów armji indyjskiej, która ma bronić nafty na Kaukazie. Wynikiem konferencji w Moskwie będzie deklaracja solidarności demokracyj i obietnica pomocy, która albo nadejdzie zapóźno, albo conajwyżej nieznacznie przedłuży opór Sowietów. / 26 IX, g.15.15/

Opinja w Stanach boi się by dostawy dla Rosji nie wpadły w ręce niemieckie.- NYT zapytuje, dlaczego Anglja , mając 4 miljony wojska,nie robi desantu.- Doniesienie o przyjeździe do Stanów misji włoskiej celem sądowania terenu co do możliwości zawarcia odrębnego pokoju, jest bezczelnym kłamstwem propagandy angielskiej.- Prasa finlandzka , omawiając przemówienie Majskiego, który podkreślił tolerancję religijną w Sowietach, przypomina Golgotę duchowieństwa w Rosji i niszczenie kościołów. / 26 IX, g.16.00/

RZYM /po ukraińsku/
W Żytomierzu odbyło się nabożeństwo na intencję oswobodzicielskich wojsk niemieckich. Naród ukraiński nigdy nien zapomni, że Niemcy wyzwolili Ukrainę z jarzma bolszewików.- Ceny zbóż w Żytomierzu: żyto 31 karbowańców, pszenica 35 karb., jęczmień 25 karb. / 26 IX, g.18.15/

MOSKWA / po polsku/
Komunikat SBI.- Jak dotąd zbiór bawełny był 8 razy wyższy niż w roku ubiegłym. - Inflancja w Niemczech:piersze dwa lata wojny kosztowały Niemcy sto miljardów, ilość pieniędzy w obiegu doszła do 20 miljardów, zaś od rozpoczęcia wojny z ZSRR rośnie o półtora miljarda miesięcznie.- Antonescu kazał rozstrzelać 12 generałów, którzy oświadczyli mu, że żołnierze rumuńscy nie chcą walczyć.- Niemcy posługują się Żelazną Gwardją dla nacisku na Antonescu.- Nakład pism na terenie Protektoratu spadł o dwie trzecie wskutek bojkotu uprawianego przez Czechów na wezwanie radia londyńskiego. / 26 IX, g.13.30/

MOSKWA /po rosyjsku/
Komunikat SBI.- Prawda: partja i rząd sowiecki zawsze doceniały znaczenie akcji politycznej w armji i flocie; komisarze pomagają żołnierzom i oficerom, są dla nich natchnieniem i przykładem.- Prawda: obowiązkiem pracowników handlu jest konieczność jaknajwiększej oszczędności i unikanie marnotrastwa.

Syzrańskie kopalnie nafty zwiększyły produkcję o kilkadziesiąt procent.- W Aserbejdżanie kończą się zbiory. Kombinat włókienniczy w Taszkencie zwiększył produkcję o 12%. W Archangielsku czynione są energiczne przygotowania do przymusowego przeszkolenia wojennego.- Retransmisja z Leningradu.

Terror niemiecki w Polsce wzmaga się: znany aktor Jaracz został osadzony w obozie koncentracyjnym, w Inowrocławiu rozstrzelano .... Maczkowskiego, zaś w Hadziaczu aresztowano sześciu Polaków za krytykę władz okupacyjnych. / 26 IX, g.14.30/

Rumuński minister gospodarki oświadczył w wywiadzie dla prasy, że w Rumunji trzeba będzie zmniejszyć racje żywnościowe.- Donoszą z Lublany, że wobec wzrostu sabotaży zapowiedziano rozstrzeliwanie winnych na miejscu.- Donoszą z Genewy, że według Das Reich w 1939 w Niemczech skazano za różne przestępstwa 297, 353 osób, zaś w 1940 r 335,665, z czego 17,435 małoletnich.

ANKARA /po turecku/
Z Berlina nadeszła wczoraj wiadomość, że Wavell udał się do Tyflisu, zaś obecnie potwierdza to UP. Źródła brytyjskie nie wypowiadają się.- Z każdym dniem zbliża się nieuniknione starcie na pustyni Zachodniej. / 25 IX, g.19.15/

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE.

Boston / po polsku/
Wskutek terroru stosowanego przez Kroatów wobec Serbów wybuchło powstanie. Niemcy musieli wysłać posiłki, zaś Włosi obsadzili t.zw. strefę zdemilitaryzowaną w Dalmacji.- W Paryżu skazano na dożywotnie więzienie 11 osób. - W Senacie złożono wniosek jednego z senatorów o uchylenie ustawy o neutralności.- W Stanach rozpoczęto budowę 50 rafinerji, których produkcja zaspokoi potrzeby benzyny lotniczej WBrytanji, Stanów i ZSRR.- Obszerne streszczenie przemówienia ministra Strońskiego po tytułem" Jak oni kłamią"

Depesze

Boston: Według wiadomości zupełnie pewnych olbrzymi wybuch miał miejsce w zakładach zbrojeniowych w Czechosłowacji.- Vichy: krążą pogłoski o ogłoszeniu w Paryżu stanu oblężenia.- Źródła japońskie twierdzą, że upadek stolicy prowincji Hunan jest nieunikniony. W Tokio przybiera się bardziej kompromisową postawę wobec dostaw amerykańskich przez Władywostok. Waszyngton Są dane, że Roosevelt zażąda w przyszłym tygodniu uchylenia ustawy o neutralności; senator Conally przypuszcza, że statki Stanów będą mogły przepływać do wszystkich portów świata. Rząd wkrótce zażąda od Kongresu dalszych trzech miljardów na zakup tanków i armat dla Stanów, WBrytanji i Rosji. New York: uchwycono tu doniesienie radiowe z Vichy o olbrzymim wybuchu, powodującym wielomiljonowe szkody w fabryce syntetycznej benzyny i Bordeaux.- Budapeszt 12 tysięcy partyzantów serbskich zaatakowało nie wymienione miasto. Niemcy wysłali posiłki i bombowce nurkujące, lecz walki wciąż jeszcze trwają.- W rejonie Serajewa mają miejsce gwałtowne walki partyzanckie.

Korespondenci.

R.G. Swing, Boston: przyjęcie przez Sowiety Karty Atlantyckiej oznacza ich powrót do braterstwa narodów.-J.Macvane, Londyn: dyskusja nad Kartą Atlantycką ujawniła mocne i słabe strony tego dokumentu, widziane oczyma kontynentalnymi. Gdy Karta wzmiankuje o równym traktowaniu po wojnie Niemców i podbitych przez nich narodów, przedstawiciele tych narodów zastanawiają się co mają popierać, zaś gdy Karta mówo o samostanowieniu ludów mężowie stanu kontynentu zastanawiają się czasami, czy nie może to oznaczać, że Niemcy otrzymają okręgi np. Polski lub Czech, które zaludnili Niemcami. Ponieważ jednak mężowie stanu w pałacu St. James rozumieją, że Karta jest deklaracją zasad, które mieć będą takie znaczenie jakie oni sami im nadadzą, przyjęli oni Kartę. Równocześnie jednak wyraźnie podkreślili, że gdy Niemcy zostaną pobite, muszą, ich zdaniem, być traktowane jako naród odpowiedzialny za wojnę i za cierpienia miljonów ludzi w niemal tuzinie państw. W. Burdett; Ankara. Wiadomości dyplomatyczne z pierwszej ręki świadczą o niezadowoleniu ogromnem we Włoszech z powodu okupacji niemieckiej, która ma charakter nietylko wojskowy, ale i biurokratyczny. Niezadowoleni są zarówno dygnitarze faszystowscy, jak i ludność. Rozkazy wojskowe wydawane są bezpośrednio z Berlina i przekazywane przez Attaches wojskowego niemieckiego, który wskutek tego jest bardzo źle widziany w Sztabie Włoskim. Niemcy są w całych Włoszech, w szeregu miast działa cenzura niemiecka. W Rzymie zapowiedziano ograniczenia racji żywnościowych. Niemcy w Ankarze są bardzo źli w wielu względów, między innymi w związku z dostaniemsię do Turcji 500 osób rodzin korpusu dyplomatycznego Osi w Iranie, które przybyły do Erzerumu w opłakanym stanie, bez żadnych rzeczy, biżuterji, zegarków złotych jakie wiozły i td.; wielu wędrowało boso do granicy tureckiej. Przybędą oni jutro do Ankary, która będzie oglądać rzadki narazie widok uchodźców niemieckich. W rokowaniach handlowych niemiecko-tureckich prowadzonych przez Clodiusa nastąpił zastój. Clodius miał wyjechać w środę, lecz zostaje i wezwał Papena na pomoc; przyjedzie on w poniedziałek. Wynik rokowań będzie zapewne niepomyślny.- R.Brock, Ankara. Papen wraca w związku z zastojem w rokowaniach, co koła dyplomatyczne uważają za rzecz znamienną. Ambasadorzy Anglji i Ameryki odwiedzili Sradżoglu. Ambasador turecki w Rzymie przybył dla konsultacji z rządem. Koła dyplomatyczne mówią o fali demonstracji we Włoszech i wprowadzeniu stanu wojennego w Medjolanie i innych miastach. Rozruchy, jakie miały miejsce w Dalmacji przeniosły się Fiume. W Serbji ma miejsce prawdziwa wojna cywilna, w Chorwacji trwa powstanie. Uchodźcy niemieccy z Iranu przybyli do Turcji, wielu z nich boso. Dziennik turecki Tasvivi Epha zamieszcza artykuł o przygotowaniach bułgarskich do wojny z Rosją, w którym stwierdza, że rzekomi spadochroniarze rosyjscy są pretekstem. Inny dziennik reprezentujący poglądy niemieckie zamieszcza zak na propagandę niemiecką, prowadzącą z Turcją wojnę nerwów. N. Agronsky, Ankara. Krążą pogłoski lansowane przez Niemców o możliwości odrębnego pokoju z

Rosją. Pogłoski te lansowane są przez państwa neutralne dla rozjentowania się jaka będzie reakcja Moskwy. Niemcy odnieśli sukces, gdyż pogłoski dotarły do Kremlu, lecz tam odnieśli niepowodzenie, bo Krelm kategorycznie oświadczył, że pokoju nie zawrze. Sowiety dały zapewnienie w tym sensie Anglji i dotrzymają go, ponadto Sowiety odniosły poważne straty w ludziach i przemyśle i zamierzają prowadzić wojnę aż do zwycięstwa, zwłaszcza, że Niemcy są na wyczerpaniu. Wszystkie wiadomości dyplomatyczne z Moskwy stwierdzają, że daleko jest bardzo do Brześcia Litewskiego. Według wiadomości z kół dyplomatycznych Budapesztu Węgrzy stracili w Rosji 40% swej armji. Horthy chciał wycofać choćby część wojsk, wobec wielkiego niezadowolenia na Węgrzech, lecz Niemcy odmówili. Jak się okazuje Teleky przed śmiercią samobójczą wystosował list do Roosevelta, przychwycony przez Niemców w którym stwierdza, że sojusz Węgier z Niemcami jest tylko następstwem siły wyższej i wyraża nadzieję, że demokracje uwzględnią to po swym zwycięstwie.